

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ

Εισαγωγή

Οι φετινές εκλογές στο Σύλλογό μας γίνονται σε μια περίοδο ιδιαίτερα δύσκολη για την κοινωνία γενικότερα και το Δημόσιο Πανεπιστήμιο ειδικότερα.

Η οικονομική κρίση επιδεινώνεται και η κυβέρνηση επιλέγει το δρόμο της μεταφοράς του κόστους της στις πλάτες των εργαζομένων, που έχουν να αντιμετωπίσουν την παρατεταμένη λιτότητα, την ανεργία και τη συρρίκνωση του κοινωνικού κράτους, την ίδια στιγμή που οι φορείς του κεφαλαίου εισπράττουν γενναιόδωρες επιχορηγήσεις. Παρά την έμπρακτη διάψευση των νεοφιλελεύθερων μύθων για την αγορά ως το βέλτιστο μηχανισμό κοινωνικής ρύθμισης, η Ε.Ε. επιμένει στον ίδιο δρόμο της «απελευθέρωσης των αγορών» και των ιδιωτικοποιήσεων.

Μέσα, όμως, σε αυτή τη δύσκολη κατάσταση υπάρχουν και σημάδια ελπίδας.

Η μεγάλη έκρηξη της νεολαίας τον περασμένο Δεκέμβρη έδειξε τη συσσωρευμένη οργή από μια πολιτική που υπόσχεται στη νεολαία μόνο ανασφάλεια και θυσίες για ένα αβέβαιο μέλλον. Οι νέοι διεκδίκησαν το δικαίωμά τους να αμφισβητούν τις πολιτικές που τους απαξιώνουν. Αλλά και οι υπόλοιποι αγώνες όλων των τελευταίων ετών, με το πανεπιστημιακό και φοιτητικό κίνημα ενάντια στην αναθεώρηση του άρθρου 16 και τις απεργίες για το ασφαλιστικό να ξεχωρίζουν, έδειξαν ότι κάθε άλλο παρά παθητική είναι η κοινωνία, αλλά αντίθετα υπάρχει ξανά αναζήτηση δρόμων συλλογικής αντίστασης και διεκδίκησης.

Η κατάσταση στην Ανώτατη Εκπαίδευση

Από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 είναι σε εξέλιξη σημαντικές αλλαγές στην οργάνωση και το θεσμικό πλαίσιο της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Η αύξηση του αριθμού των φοιτητών, η μείωση της κρατικής χρηματοδότησης ανά φοιτητή, η διαμόρφωση ενός «επιχειρηματικού κλίματος» και η υιοθέτηση «αγοραίων συμπεριφορών» στο εσωτερικό του πανεπιστημίου εκ μέρους μιας μερίδας του διδακτικού-ερευνητικού προσωπικού, η εισαγωγή διδάκτρων σε ορισμένα τμήματα μεταπτυχιακών σπουδών, καθώς και η παγίωση των ευέλικτων μορφών απασχόλησης, συνιστούν τα κυριότερα κοινά χαρακτηριστικά των αλλαγών στα

ελληνικά και στα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. Εντούτοις, υφίσταται μια σημαντική ειδοποιός διαφορά μεταξύ των ελληνικών και των ευρωπαϊκών δημόσιων πανεπιστημίων, η οποία συνίσταται στη δημιουργία μιας συμμαχίας μεταξύ ενός τμήματος του διδακτικού-ερευνητικού προσωπικού με τα πιο συνειδητά ως προς τη φύση, το εύρος και τις δυσμενείς επιπτώσεις των εκπαιδευτικών «μεταρρυθμίσεων», τμήματα του φοιτητικού κινήματος. Η ύπαρξη αυτής της συμμαχίας και η εκ μέρους της ανάληψη συλλογικών μορφών δράσης, είχε ως συνέπεια την αμφισβήτηση των στόχων των εκπαιδευτικών «μεταρρυθμίσεων» και την ατελή ακόμη εφαρμογή τους στα ελληνικά δημόσια πανεπιστήμια.

Το Δημόσιο Πανεπιστήμιο βρίσκεται στο στόχαστρο της κυβερνητικής πολιτικής, τόσο με την προσπάθεια εφαρμογής ενός αντιεκπαιδευτικού και αυταρχικού θεσμικού πλαισίου, που ψηφίστηκε παρά και ενάντια στην ομόθυμη άρνηση της πανεπιστημιακής κοινότητας, όσο και με την όλη μεθόδευση για τη νομιμοποίηση της λειτουργίας ιδιωτικών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η ψήφιση του Νόμου – Πλαίσιο αλλά και μια σειρά από νομοθετικές πρωτοβουλίες της κυβέρνησης οδήγησαν όχι στην αναβάθμιση ή τον εκσυγχρονισμό του Πανεπιστημίου, αλλά στην ακαδημαϊκή, θεσμική και διοικητική εξάρτησή του από την εκάστοτε κυβέρνηση, στην υπονόμηση των εργασιακών προοπτικών των αποφοίτων, σε μορφές άμεσης και έμμεσης ιδιωτικοποίησης και στην ουσιαστική επιδείνωση των όρων λειτουργίας των πανεπιστημίων, ιδιαίτερα των περιφερειακών. Η δέσμευση της κυβέρνησης για αύξηση των δαπανών για την παιδεία στο 5% του ΑΕΠ όχι μόνο δεν υλοποιήθηκε, αλλά χρόνο με το χρόνο διαπιστώνουμε τη μείωση των δαπανών για την παιδεία.

Η υποχρηματοδότηση και η απαξίωση του δημόσιου πανεπιστημίου σηματοδοτεί ταυτόχρονα τη διάβρωση της επαγγελματικής αυτονομίας των πανεπιστημιακών, την εντεινόμενη διαστρωμάτωσή τους, την αύξηση του καταμερισμού της ακαδημαϊκής εργασίας μεταξύ διδασκαλίας και έρευνας, καθώς και την παγίωση των ευέλικτων μορφών απασχόλησης. Σε συνδυασμό με τη διατήρηση των απαράδεκτα χαμηλών αποδοχών των πανεπιστημιακών, που παραμένουν στάσιμες τα τελευταία χρόνια, επιχειρείται να μεταβληθεί μαζικά ένα

σημαντικό τμήμα τους σε “ελεύθερους επαγγελματίες” (εντός του δημόσιου πανεπιστημίου), που συμπληρώνουν το μισθό τους, είτε από τα δίδακτρα που πληρώνουν οι οικογένειες των μεταπτυχιακών φοιτητών είτε από την αύξηση των μορφών συνεργασίας τους με τις επιχειρήσεις και τους διάφορους φορείς της κυβερνητικής πολιτικής.

Η προσπάθεια εφαρμογής της εκπαιδευτικής αντιμεταρρύθμισης

Η ρύθμιση για τους τετραετείς προγραμματισμούς, ανεξάρτητα από τους «εικονικούς» όρους με τους οποίους δοκιμάστηκε να εφαρμοστεί πέρσι, αποτελεί σημαντική τομή αφού όχι μόνο εξαρτά τη χρηματοδότηση από την αξιολόγηση, δηλαδή από το βαθμό συμμόρφωσης με την κυρίαρχη εκπαιδευτική πολιτική, αλλά και επιβάλλει πρότυπα ‘ιδιωτικοοικονομικής’ χρηματοδότησης και αναζήτησης χορηγών, που θα οδηγήσουν τα ΑΕΙ, ιδίως τα περιφερειακά σε οικονομικό μαρασμό.

Η δημοσιοποίηση του Πρότυπου Εσωτερικού Κανονισμού από το ΥΠΕΠΘ έδειξε, ακόμη και στους πλέον καλοπροαίρετους ως προς τις κυβερνητικές προθέσεις συναδέλφους, τις επιδιώξεις της εκπαιδευτικής «μεταρρύθμισης»: αυταρχική επικύρωση ρυθμίσεων όπως η υποτιθέμενη «αξιολόγηση», οι τετραετείς προγραμματισμοί, το νέο σύστημα συγγραμμάτων και παράλληλα εισαγωγή ενός ιδιότυπου ποινολογίου για τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας. Η δυνατότητα να κινηθούν αυθαίρετα πειθαρχικές διαδικασίες μπορεί να οδηγήσει σε τραγικά αποτελέσματα, όπως φάνηκε στην περίπτωση του συναδέλφου Στέλιου Αλεξανδρόπουλου στο Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Η αξιολόγηση, που θεσμοθετήθηκε με το Ν. 3374/2005 και επικυρώθηκε με το Νόμο-Πλαίσιο αποσκοπεί στην έμμεση ιδιωτικοποίηση των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, καθώς προϋποθέτει μεταξύ άλλων και τη λειτουργία τους με βάση την «πειθαρχία της αγοράς». Βεβαίως, επειδή δεν ήταν εφικτό να επιβληθεί άμεσα η «πειθαρχία της αγοράς», εφαρμόζεται με διάφορες παραλλαγές στα ευρωπαϊκά κράτη μια προσομοίωσή της, αρχικά μέσω της κατανομής των κρατικών πόρων στη βάση εξωγενώς επιβληθέντων κριτηρίων αποδοτικότητας, που υποτίθεται ότι εκτιμούν κατά αντικειμενικό τρόπο την ποιότητα της ερευνητικής και διδακτικής δραστηριότητας, υποχρεώνοντας τα πανεπιστήμια (και τα τμήματα στο εσωτερικό τους), να συμμετέχουν στον ολοένα αυξανόμενο ανταγωνισμό για μια καλύτερη θέση στους πίνακες κατάταξης, η οποία πιθανόν να τους εξασφαλίσει μελλοντικά περισσότερους υλικούς και συμβολικούς πόρους.

Οι κρίσεις για εκλογή ή εξέλιξη σε θέση ΔΕΠ έχουν γίνει περίπλοκες, χρονοβόρες και δαπανηρές, χωρίς απαραίτητα να έχουν γίνει και περισσότερο

αντικειμενικές ή αξιοκρατικές, όπως όλοι διαπιστώνουμε.

Οι νέες ρυθμίσεις για τη διάρκεια των εξαμήνων, προσπαθούν να αποτρέψουν απεργιακές ή άλλες κινητοποιήσεις μέσα στο Πανεπιστήμιο.

Ο νέος νόμος για τις μεταπτυχιακές σπουδές εξωθεί στην επιβολή διδάκτρων και στην αναζήτηση «χορηγών», ενώ συνδέει εκβιαστικά τη λειτουργία τους με την αξιολόγηση.

Ο νέος νόμος για την έρευνα περιορίζει τη συμμετοχή των ΑΕΙ στην έρευνα και θεσμοθετεί έναν ιδιαίτερα γραφειοκρατικό, αδιαφανή και αυταρχικό μηχανισμό ελέγχου της περιορισμένης δημόσιας χρηματοδότησης.

Η προσπάθεια νομιμοποίησης των ιδιωτικών πανεπιστημίων

Τεράστια πρόκληση για το Πανεπιστημιακό κίνημα αποτελεί η μεθόδευση για τη νομιμοποίηση των ιδιωτικών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η κυβέρνηση αφού απέτυχε να αναθεωρήσει το άρθρο 16 του Συντάγματος προσπαθεί τώρα να εξισώσει τα Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών με τα ΑΕΙ, μέσω της ψήφισης νόμου που τα αναγνωρίζει ως «κολέγια», δηλαδή ως εκπαιδευτικά ιδρύματα, καθώς και της ενσωμάτωσης στο ελληνικό δίκαιο της οδηγίας 36/2005. Επιπλέον, έρχεται το Διοικητικό Πρωτοδικείο να εξισώσει με μία πρωτοφανή απόφαση τίτλους «κολεγίων» με ακαδημαϊκούς τίτλους ΑΕΙ, ανοίγοντας το δρόμο για την πλήρη ισοτιμία πτυχιών και επαγγελματικών δικαιωμάτων.

Η μεθόδευση αυτή είναι ιδιαίτερα επικίνδυνη γιατί:
-θα νομιμοποιήσει την εμπορευματοποίηση και ιδιωτικοποίηση της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.
-θα ασκήσει μεγάλη πίεση στα Δημόσια ΑΕΙ για συμμόρφωση και ευθυγράμμιση της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και έρευνας με τις άμεσες και στρατηγικές ανάγκες της αγοράς.

-θα οδηγήσει στη γενίκευση και στα ΑΕΙ πρακτικών όπως τα δίδακτρα, που ήδη τείνουν να γίνουν καθεστώς στα μεταπτυχιακά.

-Ειδικά για περιφερειακά πανεπιστήμια όπως το δικό μας και με δεδομένη τη μεταφορά μεγάλου μέρους του κόστους των σπουδών στους οικογενειακούς προϋπολογισμούς, η ρύθμιση αυτή θα οδηγήσει σε μαρασμό και σε μαζική έξοδο των φοιτητών προς τα νομιμοποιημένα ιδιωτικά «κολέγια».

Η μισθολογική και εργασιακή υποβάθμιση των πανεπιστημιακών δασκάλων

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών η μισθολογική και εργασιακή κατάσταση των πανεπιστημιακών υποβαθμίστηκε ακόμη περισσότερο. Η ύπαρξη μιας μειοψηφίας συναδέλφων που κατορθώνουν να εμπλέκονται σε κάθε είδους τυπικές και άτυπες

επιχειρηματικές δραστηριότητες, οι οποίες τους αποφέρουν σημαντικές αμοιβές, δεν αναιρεί το γεγονός ότι η μεγάλη πλειοψηφία των συναδέλφων ζει κυρίως από το μισθό της, ένα μισθό που, όπως συμβαίνει και με την πλειοψηφία των εργαζομένων, παραμένει καθηλωμένος εξαιτίας της περιοριστικής μισθολογικής πολιτικής. Επίσης, την κατάσταση επιδεινώνει η σε μεγάλο βαθμό επιδοματική μορφή του μισθού μας που, εκτός των άλλων, φαλκιδεύει και το δικαίωμά μας σε μια αξιοπρεπή σύνταξη. Ταυτόχρονα, νέες αλλαγές προετοιμάζονται και στην ασφάλιση, ενώ η επαπειλούμενη κατάρρευση του ΤΠΔΥ και του ΟΠΑΔ δείχνει ότι οι προοπτικές δεν είναι καθόλου ευοίωνες.

Η κατάσταση αυτή είναι ακόμη πιο δυσμενής σε ένα περιφερειακό πανεπιστήμιο με τα χαρακτηριστικά του δικού μας (πολυτοπικός χαρακτήρας, ανάγκη συχνών μετακινήσεων και για επιστημονικούς σκοπούς, πολύ υψηλό κόστος μετακίνησης). Γι' αυτό το λόγο είναι επιτακτική ανάγκη να κινητοποιηθούμε για την επαναφορά του επιδόματος ειδικών συνθηκών, το οποίο είχαμε στο παρελθόν και το οποίο αρνείται πεισματικά να θεσμοθετήσει το Υπουργείο Οικονομικών. Αλλά και ευρύτερα είναι ανάγκη να προβληθεί η πάγια θέση του συλλόγου μας και της Πανεπιστημιακής κοινότητας ότι χωρίς πραγματικά κίνητρα και υλική υποστήριξη «ακαδημαϊκές κοινότητες» δεν θα μπορέσουν να συγκροτηθούν στα νησιά.

Σε αυτή την εργασιακή υποβάθμιση προστίθενται και μορφές ακαδημαϊκής υποβάθμισης. Με τον πρόσφατο νόμο για τα μεταπτυχιακά αφαιρέθηκαν αρμοδιότητες επίβλεψης μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών από τα μη μόνιμα μέλη ΔΕΠ, σε ένα Πανεπιστήμιο που σημαντικότερο μέρος της ακαδημαϊκής λειτουργίας των τμημάτων στηρίζεται ακριβώς σε αυτές τις μη μόνιμες βαθμίδες. Η επιστημονική επάρκεια όλων των διδασκόντων επιβάλλει όχι τον περιορισμό της ακαδημαϊκής τους λειτουργίας, αλλά αντιθέτως την απόκτηση του δικαιώματος επίβλεψης διδακτορικών διατριβών και από τους λέκτορες.

Η μαζική διεύρυνση της ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελλάδα, βασίσθηκε στην ταχύτατη εξάπλωση των ελαστικών μορφών απασχόλησης, καθώς οι διδάσκοντες με σύμβαση ορισμένου χρόνου, συνήθως ετήσιας ή εξαμηνιαίας διάρκειας (με δυνατότητα ανανέωσης), αυξήθηκαν με ραγδαίους ρυθμούς. Η αύξηση του ποσοστού των διδασκόντων με σύμβαση ορισμένου χρόνου στον συνολικό αριθμό των πανεπιστημιακών των διαφόρων βαθμίδων από 13,1% το 1998 σε 31,5% το 2005, συνοδεύτηκε από τη διεύρυνση της ένταξης διαφόρων μορφών προσωρινής και άτυπης απασχόλησης (εξωτερικοί συνεργάτες που αμείβονται από τα δίδακτρα των μεταπτυχιακών προγραμμάτων, υποψήφιοι διδάκτορες, κλπ.), στην εκπαιδευτική και ερευνητική διαδικασία. Οι συνθήκες εργασίας και οι

προοπτικές καριέρας των διδασκόντων με σύμβαση ορισμένου χρόνου είναι εξαιρετικά δυσμενείς, καθώς οι καθυστερήσεις πληρωμής των μισθών διαρκούν από τρεις μήνες έως δύο χρόνια, ενώ η εργασιακή ανασφάλεια είναι διάχυτη εξαιτίας της αβεβαιότητας του αριθμού των πιστώσεων και της συνεχούς διαπραγματεύσεως για την κατανομή τους, τόσο μεταξύ των πανεπιστημίων όσο και στο εσωτερικό τους. Σε αρκετά πανεπιστήμια έχει γίνει πλέον καθεστώς να χορηγείται σε κάθε διδάσκοντα ένα κλάσμα μόνο της ετήσιας σύμβασης, με συνέπεια τον πραγματικό εργασιακό ευτελισμό τους. Επιπλέον, οι διδάσκοντες με σύμβαση ορισμένου χρόνου δεν έχουν κανένα απολύτως δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων και για τον λόγο αυτό αναπτύσσονται «πελατειακές σχέσεις» μεταξύ μόνιμου και προσωρινά απασχολούμενου ακαδημαϊκού προσωπικού.

Η κατάσταση στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Η σημερινή κατάσταση στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου και τα προβλήματα που όλοι αντιμετωπίζουμε είναι το αποτέλεσμα της εντυπωσιακής αύξησης του αριθμού των τμημάτων μέσω της αξιοποίησης των προγραμμάτων του ΕΠΑΕΚ και της συγκυριακής βούλησης της ηγεσίας του ΥΠΕΠΘ για διαμόρφωση τμημάτων απορρόφησης της πλεονάζουσας ζήτησης για πανεπιστημιακές σπουδές. Αυτή η αύξηση των τμημάτων καθώς και των μεταπτυχιακών μπορεί να έδωσε την εικόνα ενός ταχέως αναπτυσσόμενου Πανεπιστημίου, όμως άφησε ως κληρονομιά την αντίληψη ότι η ανάπτυξη του Πανεπιστημίου μπορεί να στηριχθεί στη διαρκή αναζήτηση προγραμμάτων και χρηματοδοτήσεων με χρονικό όριο. Κατά συνέπεια, δεν είναι τυχαίο που η έλλειψη χρηματοδότησης οδήγησε την πλειοψηφία των τμημάτων στη επιβολή διδασκόντων στα μεταπτυχιακά προγράμματα, δηλαδή σε μια υπονόμηση του δωρεάν χαρακτήρα που πρέπει να έχουν οι Πανεπιστημιακές σπουδές.

Η απουσία των απαραίτητων πόρων, πέρα από τα ουσιαστικά προβλήματα λειτουργίας που δημιουργεί, οδηγεί το Πανεπιστήμιο στην εξάρτησή του από τις τοπικές «αγορές», είτε για την κάλυψη των πιεστικών στεγαστικών αναγκών των λειτουργιών του είτε για την ανάθεση υπηρεσιών του. Την ίδια στιγμή παραμένουν οι μεγάλες ελλείψεις σε προσωπικό τόσο διδακτικό όσο και διοικητικό, με αποτέλεσμα η υλοποίηση των προγραμμάτων σπουδών των Τμημάτων να στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό σε διδάσκοντες με βάση το ΠΔ 407/80 και η διοικητική λειτουργία του Πανεπιστημίου σε προσωπικό που προσφέρει τις υπηρεσίες του με συμβάσεις ορισμένου χρόνου και αβέβαιης προοπτικής. Άρα, θα πρέπει άμεσα να ικανοποιηθεί το αίτημα έγκρισης οργανικών θέσεων διοικητικού προσωπικού, καθώς και μελών ΔΕΠ, που εκκρεμεί από το 2004, ούτως ώστε σταδιακά να εκλείψει το απαράδεκτο

καθεστώς της κάλυψης οργανικών αναγκών από συμβασιούχους διδάσκοντες. Το αίτημα αυτό είναι ζωτικής σημασίας για το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, αφού όπως δείχνουν τα στοιχεία για το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος, οι διδάσκοντες με βάση το ΠΔ407/80 αποτελούν το 41% του διδακτικού προσωπικού του πανεπιστημίου.

Η απαξίωση του δημόσιου πανεπιστημίου, η συστηματική διακύβευση ή και περικοπή των αναγκαίων κονδυλίων, καθώς και η απροκάλυπτη προβολή από την κυβέρνηση των ιδιωτικών «κολεγίων» ως εναλλακτικών λύσεων απέναντι στα περιφερειακά ΑΕΙ, συνιστούν άμεσες απειλές για το Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Η προβολή του αναμφίβολα σημαντικού ερευνητικού και ακαδημαϊκού έργου που συντελείται στο Πανεπιστήμιο μας, πειθεί για την αναγκαιότητα της υπεράσπισής του, καθώς και της διεκδίκησης των προϋποθέσεων που θα επιτρέψουν στο σύνολο της πανεπιστημιακής κοινότητας του Αιγαίου να ανταποκριθεί στον ακαδημαϊκό και κοινωνικό της ρόλο. Όμως, αυτή η απλή προβολή συνιστά αναγκαία όχι όμως και ικανή συνθήκη προάσπισης του Πανεπιστημίου Αιγαίου, καθώς ουσιαστική προϋπόθεση παραμένει η αναίρεση της υποχρηματοδότησης και της εκπαιδευτικής «μεταρρύθμισης».

Οι εκλογές στους Συλλόγους ΔΕΠ

Το προηγούμενο διάστημα ο Σύλλογός μας ανέπτυξε σημαντική δραστηριότητα. Παρά τα προβλήματα που αντικειμενικά υπάρχουν καταφέραμε να είμαστε οργανικό κομμάτι του πανεπιστημιακού κινήματος, συμμετέχοντας ενεργά στις πανεκπαιδευτικές κινητοποιήσεις για την υπεράσπιση του δημόσιου πανεπιστημίου. Υπερασπιστήκαμε τα συμφέροντα των συναδέλφων, ιδίως όσων βρέθηκαν στο στόχαστρο όπως ήταν οι διδάσκοντες με βάση το ΠΔ 407/80. Με τις παρεμβάσεις μας στα ακαδημαϊκά όργανα (συνελεύσεις, σύγκλητο), πήραμε αρκετές φορές θέση ενάντια στις κυβερνητικές επιλογές. Βρεθήκαμε στο πλευρό των φοιτητών και της νεολαίας την ώρα που αντιμετώπιζαν την αστυνομική βία. Κάναμε παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση ιδιαίτερων θεμάτων που αναφέρονται στη λειτουργία του Πανεπιστημίου και διεκδικήσαμε την επίλυση ιδιαίτερων προβλημάτων των διδασκόντων του Πανεπιστημίου.

Η κυβερνητική επίθεση, καθώς η επίγνωση ότι ορισμένες διοικήσεις των Πανεπιστημίων σε αρκετές περιπτώσεις αποδέχονται επί της ουσίας τις κυβερνητικές επιλογές, σημαίνουν ότι αποτελεσματική διεκδίκηση μπορεί να υπάρξει μόνο μέσα από μαζικούς και ακηδεμόνευτους συλλόγους ΔΕΠ. Οι απόψεις που προβάλλονται συστηματικά το τελευταίο διάστημα ενάντια στη δράση και τη στάση της ΠΟΣΔΕΠ, των Συλλόγων ΔΕΠ και συνολικά του πανεπιστημιακού κινήματος, συνειδητά παραβλέπουν ότι ήταν ακριβώς

αυτή η αγωνιστική στάση, που όχι μόνο συνέβαλε στην υποστήριξη μιας μαζικής και σε ορισμένες μορφές της νικηφόρας κινητοποίησης (ας αναλογιστούμε την αποτροπή της Συνταγματικής Αναθεώρησης), αλλά και αποκατέστησε το ηθικό κύρος του ακαδημαϊκού δασκάλου σε ευρύτερα κοινωνικά στρώματα. Ιδιαίτερα τα μέλη ΔΕΠ και οι διδάσκοντες ενός περιφερειακού πανεπιστημίου, όπως το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, που βιώνουμε σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό τις συνέπειες της απαξίωσης και της υποβάθμισης του Δημόσιου Πανεπιστημίου και για τον λόγο αυτό μπορούμε να εκτιμήσουμε καλύτερα τις οδυνηρές συνέπειες που θα έχουν οι προωθούμενες πολιτικές στην ίδια την υπόσταση της ακαδημαϊκής μας κοινότητας, αντιλαμβανόμαστε τη θέση μας στον αγώνα, μαζί με τους φοιτητές μας, αλλά και τις τοπικές κοινωνίες, για την υπεράσπιση του Δημόσιου Πανεπιστημίου και την ανατροπή των εκπαιδευτικών «μεταρρυθμίσεων». Δεδομένου λοιπόν ότι υφίσταται μια συντονισμένη προσπάθεια να μηδενιστούν οι επιτυχίες του πανεπιστημιακού και του φοιτητικού κινήματος, εμείς επιμένουμε να τονίζουμε ότι οι απεργίες και οι κινητοποιήσεις κάθε άλλο παρά χαμένες πήγαν. Αντίθετα:

-Απέτρεψαν τη Συνταγματική Αναθεώρηση, που θα ανέτρεπε οριστικά και αμετάκλητα το δικαίωμα σε μια δημόσια και δωρεάν Ανώτατη Εκπαίδευση.

-Απονομιμοποίησαν τις βασικές πλευρές του νέου θεσμικού πλαισίου, βάζοντας πραγματικά προσκόμματα στην πλήρη εφαρμογή του και διατηρώντας ανοικτό το ενδεχόμενο ανατροπής του.

-Σφυρηλάτησαν μια ενότητα δράσης και με το υπόλοιπο εκπαιδευτικό κίνημα, οικοδομώντας μια κοινωνική συμμαχία πολύτιμη για την υπεράσπιση και την αναβάθμιση του δημόσιου πανεπιστημίου.

Κατά συνέπεια, θεωρούμε ότι χρειαζόμαστε τους συλλόγους ΔΕΠ και την ΠΟΣΔΕΠ ως όργανα ουσιαστικής συνδικαλιστικής έκφρασης, δηλαδή αγωνιστικής οργάνωσης και διεκδίκησης. Χρειαζόμαστε συλλόγους που να μπορούν να εκπροσωπήσουν όλους εκείνους που τιμούν την ιδιότητα του ακαδημαϊκού δασκάλου, που αρνούνται να αντιληφθούν την εργασία τους στο πανεπιστήμιο είτε ως πάρεργο, είτε ως μέσο ανάπτυξης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Επίσης, όλους αυτούς που δεν ανέχονται άλλο τη μισθολογική υποβάθμιση, τη διαρκή υπονόμευση του έργου τους, την αμφισβήτηση και τον ευτελισμό του δημόσιου πανεπιστημίου.

Χρειαζόμαστε συλλόγους που να αποτελούν υπόθεση των ίδιων των συναδέλφων, με συστηματική ενημέρωση και οι οποίοι να επιδεικνύουν αποφασιστικότητα απέναντι στην πολιτική εξουσία, διαλέγοντας τον δρόμο της υπεράσπισης του δημόσιου πανεπιστημίου, απέναντι στις πολιτικές που άμεσα ή έμμεσα μεθοδεύουν την υπαγωγή του στα

επιχειρηματικά συμφέροντα. Τέλος, χρειαζόμαστε συλλόγους που να διεκδικούν την αυτοτέλειά τους απέναντι στις Διοικήσεις των ΑΕΙ. Σίγουρα η αυτοδιοίκηση των ΑΕΙ ήταν μια μεγάλη κατάκτηση και γι' αυτό πρέπει να αντισταθούμε σε όλες τις προσπάθειες υπονόμευσής της, στηρίζοντας την ουσιαστική λειτουργία των πανεπιστημιακών οργάνων. Όμως, εξίσου απαραίτητη είναι η αυτοτελής συνδικαλιστική οργάνωση και διεκδίκηση και αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από μαζικούς συλλόγους διδασκόντων. Πόσο μάλλον που λόγω της ραγδαίας αύξησης του αριθμού των ελαστικά εργαζόμενων συναδέλφων (με βάση το ΠΔ 407/80), οι σύλλογοι διδασκόντων επιτρέπουν την ενωτική έκφραση όλων των διδασκόντων ανεξαρτήτως εργασιακής σχέσης.

Οι εκλογές στην ΠΟΣΔΕΠ

Οι φετινές εκλογές δεν αφορούν μόνο την εκλογή του ΔΣ, αλλά και την εκλογή αντιπροσώπων για το συνέδριο της ΠΟΣΔΕΠ, το οποίο θα είναι ιδιαίτερα κρίσιμο, αφού εκεί θα κριθεί εάν και σε ποιο βαθμό η ΠΟΣΔΕΠ θα παραμείνει φορέας υπεράσπισης του δημόσιου πανεπιστημίου και της αξιοπρέπειας των ακαδημαϊκών δασκάλων. Η αμφισβήτηση της ηγεσίας του πανεπιστημιακού κινήματος επιχειρείται κυρίως από όσους την κρίσιμη ώρα της Συνταγματικής Αναθεώρησης ανέπτυξαν «πρωτοβουλίες» συνεργασίας με την κυβέρνηση. Άλλωστε, μία από τις βασικές επιδιώξεις της νεοφιλελεύθερης εκπαιδευτικής αντιμεταρρυθμίσης αποτελεί ο περιορισμός των μορφών συλλογικής αντίστασης, που μεταξύ άλλων προϋποθέτει τη σταδιακή διάβρωση της αξιοπιστίας του λόγου και των πρακτικών της ΠΟΣΔΕΠ ή την πλήρη αλλαγή της πολιτικής της. Η εκπλήρωση αυτού του στόχου επιχειρείται αφενός μεν με την επικοινωνιακή προβολή των υποτιθέμενων «μεταρρυθμιστικών» πρωτοβουλιών μιας ετερόκλητης συμμαχίας (ουσιαστικά πρόκειται για μια μικρή ομάδα ατόμων που φημολογείται ότι εκφράζουν πολύ περισσότερους), που αποβλέπει κυρίως στην αύξηση της διαπραγματευτικής της δύναμης στην κατανομή κρατικών κονδυλίων, αφετέρου δε με την απόπειρα δικαιολόγησης στο εσωτερικό της ΠΟΣΔΕΠ, της υποτιθέμενης αδήριτης αναγκαιότητας για τη λήψη μέτρων «εκσυγχρονισμού» της εκπαιδευτικής και ερευνητικής διαδικασίας.

Παρά τη συστηματική προσπάθεια αμφισβήτησης των θέσεων και των πρακτικών της ηγεσίας του πανεπιστημιακού κινήματος, τόσο πριν το προηγούμενο συνέδριο όσο και κατά την επόμενη περίοδο, η ΠΟΣΔΕΠ έχει καταφέρει να έχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά συνδικαλιστικής πυκνότητας για τους κατωτέρω λόγους: -Ανέδειξε με σαφήνεια τη φύση, το εύρος και τις δυσμενείς επιπτώσεις της επιχειρούμενης αναδιάρθρωσης του Ελληνικού Πανεπιστημίου. Η έγκαιρη κατανόηση και ερμηνεία των συντελούμενων

θεσμικών αλλαγών, επέτρεψε αφενός μεν την ανάληψη μορφών συλλογικής δράσης για τη συνολική αντιμετώπισή τους, αφετέρου δε την αποφυγή συντεχνιακών διεκδικήσεων και εμπλοκής σε μια «μεταρρυθμιστική» λογική διαλόγου για αποφάσεις που ήδη είχαν ληφθεί σε διεθνές επίπεδο.

-Απέφυγε τον εξωραϊσμό της υφιστάμενης κατάστασης, εντόπισε τις υπάρχουσες δυσλειτουργίες και πρότεινε συγκεκριμένα μέτρα αντιμετώπισής τους.

-Υπερασπίστηκε χωρίς καμία υπαναχώρηση το ακαδημαϊκό, δημόσιο και δωρεάν Πανεπιστήμιο, συγκροτώντας ένα ευρύ πεδίο συμμαχίων.

Στην τρέχουσα συγκυρία, είναι απαραίτητο η ΠΟΣΔΕΠ να παραμείνει σε αυτή την αγωνιστική κατεύθυνση. Άλλωστε, όπως δείχνουν οι μαζικές κινητοποιήσεις πανεπιστημιακών και φοιτητών στην Ιταλία και στην Ισπανία, καθώς και η πρόσφατη απεργία διαρκείας των πανεπιστημιακών στη Γαλλία, ενάντια στη μείωση της κρατικής χρηματοδότησης, στην εμπορευματοποίηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στην αξιολόγηση, οι εκπαιδευτικές «μεταρρυθμίσεις» δεν έχουν γίνει αποδεκτές από την ακαδημαϊκή κοινότητα, η οποία δεν ανέχεται πλέον να υποστεί τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης και τις περικοπές των δημόσιων δαπανών.

Οι διεκδικήσεις μας

Για τα πανεπιστήμια:

Χρηματοδότηση με βάση τις ανάγκες των πανεπιστημίων και όχι υπό την προϋπόθεση της υποταγής τους στην κυβερνητική πολιτική μέσω των τετραετών προϋπολογισμών, της πιστοποίησης και των εσωτερικών κανονισμών. Δημόσια και δωρεάν εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες.

Αύξηση των δαπανών για την παιδεία στο 5% του ΑΕΠ και για την έρευνα στο 1.5% του ΑΕΠ. Χρηματοδότηση από δημόσιους πόρους και όχι από ιδιώτες χορηγούς.

Ενίσχυση της βασικής έρευνας σε όλα τα επιστημονικά πεδία και όχι μόνο σε όσα είναι ελκυστικά για τους «χορηγούς» και τις επιχειρήσεις.

Να καταργηθεί ο αντιδραστικός Νόμος-Πλαίσιο.

Να καταργηθεί ο νόμος για την αναγνώριση των ιδιωτικών «κολεγίων». Να καταργηθούν τα ΚΕΣ και κάθε άλλη παραλλαγή εν δυνάμει ιδιωτικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης («κολέγια», παραρτήματα ξένων ΑΕΙ, franchise) για να σταματήσει να διαιωνίζεται το πρόβλημα. Να μην εφαρμοστεί η κοινοτική οδηγία 36/2005.

Καμιά συμμόρφωση με τη «διαδικασία της Μπολόνια». Όχι στην αποσύνδεση πτυχίων και επαγγελματικών δικαιωμάτων.

Κατάργηση της βάσης του 10 στις εξετάσεις για την εισαγωγή σε ΑΕΙ-ΤΕΙ, όπως επίσης απαιτούν οι

μαθητές, η ΟΛΜΕ και τα ΤΕΙ. Κατοχύρωση του αυτοτελούς εκπαιδευτικού χαρακτήρα του Λυκείου. Πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση χωρίς ταξικούς φραγμούς.

Για τους πανεπιστημιακούς δασκάλους:

Αξιοπρεπείς αποδοχές με ενσωμάτωση όλων των επιδομάτων στο βασικό μισθό (διδασκτικό, ερευνητικό, βιβλιοθήκης, 25ετίας μετά την επέκταση του σε όλες τις βαθμίδες), καθώς και αύξηση 20% του βασικού μισθού.

Συντάξεις στο 80% του τελικού μισθού, επιστροφή στα ταμεία όλων των πόρων που έχουν με διάφορους τρόπους υπεξαιρεθεί και πλήρης κατοχύρωση των ασφαλιστικών δικαιωμάτων.

Πλήρης και αποκλειστική απασχόληση των πανεπιστημιακών.

Κατάργηση του καθεστώτος των διδασκόντων με σύμβαση ορισμένου χρόνου (ΠΔ407/80) και προκήρυξη οργανικών θέσεων ΔΕΠ.

Κατάργηση της ρύθμισης που δεν επιτρέπει την

επίβλεψη μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών από μη μόνιμα μέλη ΔΕΠ και ανάθεση επίβλεψης διδακτορικών διατριβών και στους λέκτορες.

Για το Πανεπιστήμιο Αιγαίου:

Άμεσος διορισμός των εκλεγμένων μελών ΔΕΠ.

Αναγνώριση της ιδιαιτερότητας του πανεπιστημίου Αιγαίου και καταβολή πρόσθετων παροχών στους διδάσκοντες (επίδομα ειδικών συνθηκών, επιδότηση κατοικίας).

Άμεση αντιμετώπιση των πιεστικών προβλημάτων υλικοτεχνικής υποδομής και φοιτητικής μέριμνας (δωρεάν σίτιση και στέγαση, καθώς και επίδομα μετακινήσεων για όλους τους φοιτητές).

Γενναία χρηματοδότηση των περιφερειακών και ιδίως των ακριτικών Πανεπιστημίων.

Υποστήριξη ερευνητικών δραστηριοτήτων διδασκόντων (χρηματοδότηση ερευνητικών προτάσεων, ιδιαίτερα σε πεδία που δεν είναι δυνατή η χρηματοδότηση της βασικής έρευνας, κάλυψη εξόδων συμμετοχής σε συνέδρια κ.α.)

Ποια είναι η Αγωνιστική Συνεργασία Πανεπιστημιακών Αιγαίου

Η Αγωνιστική Συνεργασία Πανεπιστημιακών Αιγαίου (ΑΣΠΑ) είναι μια κίνηση διδασκόντων του Πανεπιστημίου Αιγαίου, που όλα τα προηγούμενα χρόνια συμμετείχαν ενεργά στο Σύλλογο ΔΕΠ του Π.Α., καθώς και στο κίνημα υπεράσπισης του Δημόσιου Πανεπιστημίου. Ως ενεργά μέλη του Συλλόγου, μέλη του Κ.Σ., καθώς και ως εκπρόσωποι στο τελευταίο συνέδριο της ΠΟΣΔΕΠ, έχοντας επίγνωση των ιδιαιτεροτήτων του Πανεπιστημίου μας, προτάξαμε την ανάγκη της ενωτικής δράσης. Όλα τα τελευταία χρόνια μέσα από αυτό το μοντέλο λειτουργίας ο Σύλλογος κατάφερε να είναι ενωτικός και αποτελεσματικός, τόσο στον αγώνα του για την υπεράσπιση του Δημόσιου Πανεπιστημίου, όσο και στη διεκδίκηση των ιδιαίτερων θεμάτων που απασχολούν τα μέλη του και το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, πετυχαίνοντας παράλληλα την αύξηση της συμμετοχής των μελών του στις διαδικασίες του Συλλόγου και του πανεπιστημιακού κινήματος ευρύτερα.

Με βάση τις θέσεις μας διεκδικούμε τη στήριξη των μελών του Συλλόγου στις εκλογές για την ανάδειξη του νέου Κ.Σ. και των αντιπροσώπων στο Συνέδριο της ΠΟΣΔΕΠ. Για μας, η ενεργή στάση και συμμετοχή στις συλλογικές διαδικασίες είναι συστατικό κομμάτι της λειτουργίας μας στο Πανεπιστήμιο. Όλα αυτά τα χρόνια στηρίξαμε το Σύλλογο, θέσαμε τις απόψεις μας για το Πανεπιστήμιο στις συλλογικές διαδικασίες και τα ακαδημαϊκά όργανα, συμβάλαμε με τις παρεμβάσεις και τη δράση μας στην ουσιαστική λειτουργία και αναβάθμιση του Συλλόγου. Θα συνεχίσουμε να λειτουργούμε με τον ίδιο τρόπο, να είμαστε ενεργοί και να επιδιώκουμε την ουσιαστική, αγωνιστική και διεκδικητική λειτουργία του Συλλόγου και της ΠΟΣΔΕΠ.